

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Έγγραφο συνόδου

9.9.2009

B7-0029/2009

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

εν συνέχεια των Ερωτήσεων για Προφορική Απάντηση B7-0201/2009 και B7-0202/2009

σύμφωνα με τα άρθρα 115 και 110 παράγραφος 2 του Κανονισμού

σχετικά με τον λιθουανικό νόμο για την προστασία των ανηλίκων από τις επιζήμιες συνέπειες της δημόσιας ενημέρωσης

Claude Moraes, Michael Cashman, Monika Flašíková Beňová
εξ ονόματος της Ομάδας S&D

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τον λιθουανικό Νόμο για την προστασία των ανηλίκων από τις επιζήμιες συνέπειες της δημόσιας ενημέρωσης

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τις διεθνείς και ευρωπαϊκές υποχρεώσεις σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προβλέπονται από τις συμβάσεις των Ηνωμένων Εθνών για τα ανθρώπινα δικαιώματα και από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και τις Θεμελιώδεις Ελευθερίες,
 - έχοντας υπόψη τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και ιδίως τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων καθώς και τα άρθρα 6 και 7 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 13 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το οποίο χορηγεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση την αρμοδιότητα να εγκρίνει μέτρα για την καταπολέμηση των διακρίσεων που βασίζονται, μεταξύ άλλων, στον γενετήσιο προσανατολισμό και να προωθεί την αρχή της ισότητας,
 - έχοντας υπόψη την οδηγία 2000/43/EK και την οδηγία 2000/78/EK που απαγορεύει τις άμεσες ή έμμεσες διακρίσεις για λόγους φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, καθώς και την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού (COM(2008)0426),
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 21 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που απαγορεύει «κάθε διάκριση ιδίως λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνοτικής καταγωγής ή κοινωνικής προέλευσης, γενετικών χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, πολιτικών φρονημάτων ή κάθε άλλης γνώμης, ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας, παρουσίας, γέννησης, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού»,
 - έχοντας υπόψη την οδηγία 97/36/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Ιουνίου 1997 που τροποποιεί την οδηγία 89/552/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με το συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την άσκηση ραδιοτηλεοπτικών δραστηριοτήτων ("Τηλεόραση χωρίς Σύνορα"),
 - έχοντας υπόψη τα άρθρα 115 και 110, παράγραφος 2 του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ αποτελεί κοινότητα αξιών που βασίζεται στα ανθρώπινα δικαιώματα, στις θεμελιώδεις ελευθερίες, στη δημοκρατία και την αρχή του κράτους δικαίου, την ισότητα και τη μη εισαγωγή διακρίσεων,

- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη της είναι υποχρεωμένα να προάγουν την ισότητα και να καταπολεμούν τη διακριτική μεταχείριση, ιδίως βάσει του άρθρου 13 της Συνθήκης ΕΚ και των οδηγιών που έχουν εγκριθεί και αποσκοπούν να επιτύχουν το στόχο αυτό, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης της διακριτικής μεταχείρισης λόγω γενετήσιου προσανατολισμού,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αποκλεισμός, η διακριτική μεταχείριση και σεξουαλική παρενόχληση ατόμων ΛΟΑΔ νεαρής ηλικίας προκαλεί έντονη ψυχολογική πίεση και υψηλά ποσοστά αυτοκτονιών, και ότι η ενημέρωση και εκπαίδευση στα σχολεία είναι ζωτικής σημασίας για την προστασία των νεαρών αυτών ατόμων,
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο γενετήσιος προσανατολισμός αποτελεί ζήτημα που εμπίπτει στη σφαίρα του ατομικού δικαιώματος της προστασίας της ιδιωτικής ζωής που κατοχυρώνεται από τη διεθνή, ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία για τα ανθρώπινα δικαιώματα και ότι οι εθνικές αρχές πρέπει να προάγουν την ισότητα και τη μη εισαγωγή διακρίσεων, ενώ πρέπει να διασφαλίζεται η ελευθερία της έκφρασης των μέσων ενημέρωσης, των ΜΚΟ και των μεμονωμένων ατόμων,
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 14 Ιουλίου 2009 το λιθουανικό κοινοβούλιο απέρριψε το προεδρικό βέτο και ενέκρινε οριστικά τις τροπολογίες στο νόμο για την προστασία των ανηλίκων από τις επιζήμιες συνέπειες της δημόσιας ενημέρωσης, ο οποίος επρόκειτο να τεθεί σε ισχύ την 1η Μαρτίου 2010, σύμφωνα με τις οποίες «η δημόσια ενημέρωση [...] που παρακινεί σε ομοφυλοφιλικές [ή] αμφιφυλοφιλικές [...] σχέσεις» ή που «περιφρονεί τις οικογενειακές αξίες» έχει «επιζήμιες συνέπειες για την ανάπτυξη των ανηλίκων»,
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διατάξεις αυτές εξισώνουν την ενημέρωση για την ομοφυλοφιλία με φαινόμενα όπως η απεικόνιση σωματικής βίας, η επίδειξη νεκρού ή βάνουσα ακρωτηριασμένου σώματος και οι πληροφορίες που προκαλούν φόβο ή φρίκη ή ενθαρρύνουν τον αυτοακρωτηριασμό ή την αυτοκτονία,
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμπερίληψη μιας τόσο ασαφούς αναφοράς στην ομοφυλοφιλία είναι καταφανώς αντίθετη με το άρθρο 4, παράγραφος 12 του νόμου, ο οποίος στοχεύει στην απαγόρευση πληροφοριών που συνιστούν «διακωμώδηση ή εξευτελισμό με βάση την εθνικότητα, τη φυλή, το φύλο, την καταγωγή, την αναπηρία, το γενετήσιο προσανατολισμό, την κοινωνική θέση, τη γλώσσα, τη θρησκεία, τις πεποιθήσεις ή τις απόψεις»
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο νόμος δεν προβλέπει ορισμό της «προπαγάνδας» ή της «παρότρυνσης» σε ομοφυλοφιλία, ετεροφυλοφιλία ή κάποιο άλλο είδος γενετήσιου προσανατολισμού, αντιστρατευόμενος την αρχή της νομικής βεβαιότητας, σύμφωνα με την οποία ένας νόμος είναι έγκυρος όταν οι μη επιτρεπόμενες πράξεις ορίζονται με σαφείς νομικές διατάξεις,
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τροπολογίες αυτές θα έχουν ως αποτέλεσμα να απαγορευθεί η ενημέρωση για την ομοφυλοφιλία, εφόσον έχουν πρόσβαση σε αυτήν οι ανήλικοι, και ότι αυτό θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί προκειμένου να περιοριστεί

το έργο των ακτιβιστών που ασχολούνται με ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, γενετήσιου προσανατολισμού και σεξουαλικής ταυτότητας, θα μπορούσε δε να επεκταθεί σε πληροφορίες που παρέχουν τα δημόσια μέσα ενημέρωσης ή τα βιβλία – ένας παράγων που έχει προκαλέσει ανησυχία στα μέσα ενημέρωσης, στους εκδότες και στους δημοσιογράφους – καθώς επίσης πληροφορίες που παρέχονται σε ιστοσελίδες ή κινηματογραφικές ταινίες ή ακόμη σε δισκοθήκες, εκθέσεις, διαδηλώσεις και άλλες δημόσιες εκδηλώσεις,

- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ηνωμένο Βασίλειο εισήγαγε ένα παρόμοιο νόμο το 1988, ο οποίος στη συνέχεια ακυρώθηκε όχι μόνο επειδή εισήγαγε διακρίσεις αλλά επειδή αποτελούσε σοβαρό εμπόδιο σε ένα αποτελεσματικό και ευαίσθητο τρόπο διδασκαλίας και στην ψυχολογική φροντίδα μαθητών και φοιτητών, θέτοντας σε κίνδυνο ευάλωτα παιδιά που αντιμετώπιζαν ομοφοβικό εκφοβισμό και κακοποίηση,
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 22 της οδηγίας για την "Τηλεόραση χωρίς Σύνορα" επιτρέπει στα κράτη μέλη να λάβουν κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσουν ότι οι τηλεοπτικές μεταδόσεις δεν περιλαμβάνουν προγράμματα με «πορνογραφικό περιεχόμενο ή αδικαιολόγητες σκηνές βίας» τα οποία ενδέχεται να παραβιάσουν σοβαρά τη σωματική, διανοητική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων· αυτό ωστόσο δεν μπορεί να ερμηνευθεί κατά τρόπο που να καλύπτει κάθε πληροφορία σχετικά με το γενετήσιο προσανατολισμό,
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Πρόεδρος της Λιθουανίας ζήτησε από το κοινοβούλιο να επανεξετάσει το νόμο, λόγω της ασαφούς και αόριστης διατύπωσής του, προκειμένου να διασφαλίσει ότι είναι συμβατός με «τις συνταγματικές αρχές του κράτους δικαίου, της νομικής βεβαιότητας και της νομικής σαφήνειας», και δεν αντιστρατεύεται «τις εγγυήσεις μιας ανοιχτής κοινωνίας και μιας πλουραλιστικής δημοκρατίας»,
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ΜΚΟ στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ελευθερίας του Τύπου καθώς και οι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έχουν κατ' επανάληψη ζητήσει από τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να παρέμβουν και από το λιθουανικό Κοινοβούλιο να αναθεωρήσει το νόμο, δεδομένου ότι θεσμοθετεί την ομοφοβία και την παραβίαση του δικαιώματος της ελεύθερης έκφρασης και του δικαιώματος των πολιτών να μην υπόκεινται σε διακριτική μεταχείριση,
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Σουηδική Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει προβεί σε διάλογο με τις λιθουανικές αρχές σχετικά με το νόμο αυτό, ενώ η νέα Πρόεδρος της Λιθουανίας έχει δηλώσει ότι θα προβεί σε ενέργειες για να διασφαλίσει την τροποποίησή του σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το φθινόπωρο θα εξεταστούν περαιτέρω τροποποιήσεις του ποινικού και διοικητικού κώδικα· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τροποποιήσεις αυτές ποινικοποιούν πράξεις φυσικών ή νομικών προσώπων που προωθούν ή χρηματοδοτούν την ομοφυλοφιλία σε δημόσιους χώρους, επιβάλλοντάς τους ποινές που συνίστανται στην εκτέλεση κοινωνικής εργασίας, σε χρηματική ποινή έως 1500 ευρώ ή σε σύλληψη,
1. ζητεί από την Υπηρεσία Θεμελιωδών Δικαιωμάτων να αξιολογήσει το νόμο αυτό και

τις τροποποιήσεις του υπό το φως των συνθηκών για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της ενωσιακής νομοθεσίας·

2. καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να εξετάσουν τη δυνατότητα να κινηθεί η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 7 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση·
3. χαιρετίζει τις δηλώσεις της νέας Προέδρου της Δημοκρατίας της Λιθουανίας και της ζητεί να καλέσει το λιθουανικό Συνταγματικό Δικαστήριο να εξετάσει το νόμο και τις τροπολογίες, σε περίπτωση έγκρισής τους· ζητεί από τις λιθουανικές αρχές να τροποποιήσουν ή να ακυρώσουν το νόμο, και να μην εγκρίνουν τις τροποποιήσεις στον ποινικό και διοικητικό κώδικα, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι η σχετική νομοθεσία είναι συμβατή με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες όπως αυτές κατοχυρώνονται στο διεθνές και ευρωπαϊκό δίκαιο·
4. ζητεί να γίνει σεβαστό το δικαίωμα της ελευθερίας στην έκφραση για κάθε άτομο, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος αναζήτησης, λήψης και μετάδοσης πληροφοριών, σύμφωνα με τη νομοθεσία και τις πολιτικές της ΕΕ κατά των διακρίσεων, το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το άρθρο 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το άρθρο 13 της Συνθήκης ΕΚ, με άλλα λόγια, σύμφωνα με τις θεμελιώδεις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
5. ζητεί από τα υπόλοιπα κράτη μέλη να απόσχουν από την έγκριση παρόμοιων νόμων ή τροποποιήσεων, να καταδικάσουν τις ομοφοβικές πράξεις και να ενισχύσουν την εφαρμογή των οδηγιών και νόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στους τομείς της απαγόρευσης των διακρίσεων, και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·
6. Αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στην Επιτροπή, το Συμβούλιο, τις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών και των υποψηφίων χωρών, την Πρόεδρο της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, το λιθουανικό κοινοβούλιο, την Υπηρεσία Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και στο Συμβούλιο της Ευρώπης.